

Encara sobre antiamericanisme

VISCA EL SISTEMA



SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRIPTOR

🔗 Els lectors de l'ARA ja saben que Albert Pla Nualart és un excel·lent filòleg, en un país en què aquesta disciplina sovint es converteix en un esport de risc. Deixeble avantatjat de Joan Solà, sap mantenir l'esperit de rigor, exigència i sana heterodòxia que el mestre va practicar en la seva obra, com tenim ocasió de comprovar a la seva columna diària *Un tast de català*. Al seu article de diumenge, vaig tenir el goig que el nostre cap de llengua afirmés que servidor escriu "unes columnes superdivertides". Per correspondre un compliment tan guai, i a risc de semblar pilota, només puc dir que les seves em semblen sempre superinteressants.

🔗 Per altra banda, a Pla Nualart no li havia agradat el meu *Visca el sistema* de dijous, en què comentava la carta que Adolfo Pérez Esquivel va adreçar a Barack Obama a propòsit de l'execució de Bin Laden. Pla Nualart considerava que aquesta mort va ser un assassinat polític i un acte de terrorisme d'estat, i que és ridícul titllar qui diu això d'antiamericà. Per reforçar-ho, deia que Esquivel "va ser torturat durant 14 mesos per la dictadura argentina" per defensar els drets humans, mentre que no li consta que a la meua humil persona la policia li "hagi tocat mai ni un fil de roba per defensar cap dret humà". En efecte i per fortuna, fins ara la policia s'ha conformat a multar-me quan aparco malament, però no sabia que haver patit tortura fos un mèrit que computi a l'hora de valorar un article. En tot cas, no sembla que a Pla Nualart tampoc ningú l'hagi torturat gaire (Déu no ho vulgui) i ja he dit que els seus articles em semblen molt bons.

🔗 Anant al tema, potser és que dijous no vaig saber fer-me entendre, i això que, com Pla Nualart, jo també feia servir el terme assassinat per referir-me a la mort de Bin Laden. Això sí, no parlava de terrorisme d'estat sinó de guerra, perquè em sembla que aquest és el mot pertinent per definir el conflicte existent entre els EUA i Al-Qaida, sens perjudici de l'obvietat que els governs dels EUA han comès, cometen i cometran actes de terrorisme. Això és així, i dir-ho i denunciar-ho no trobo que sigui cap mostra d'antiamericanisme. El que sí que em sembla antiamericanisme, i del barat, és insinuar, com feia Pérez Esquivel, que la responsabilitat de l'11-S no és d'Al-Qaida sinó de les mateixes elits dirigents americanes, que s'haurien autopropetrat l'atemptat per justificar les consegüents intervencions bèl·liques a l'Afganistan i l'Iraq, i ara a Líbia. Em sap greu, però això és un disbarat i una falsedat que invalida tot el discurs de qui ho sosté o ho dona a entendre, per molt Nobel de la pau que sigui.

🔗 Finalment, Pla Nualart lamentava que Bin Laden fos assassinat "quan estava desarmat i en família". També estaven desarmats, i tenien família, els morts de les Torres Bessones i els de l'11-M de Madrid. Dec ser una mica dur de cor, però he d'admetre que els drets humans dels assassins de masses no són cap cosa que m'entendrixi.

Corrupció i eleccions municipals

Diumenge que ve els ciutadans de l'Estat escolliran els seus representants polítics als governs locals, i en algunes comunitats autònomes els representants als seus Parlaments. Els motius dels ciutadans per votar una opció política o una altra depenen de molts factors. Fins i tot, a vegades ens estranya que polítics involucrats en casos de corrupció tornin a ser reelegits. Els casos de corrupció ocasionats per polítics van apareixent amb certa freqüència als mitjans de comunicació. És un fenomen que afecta tots els països amb més o menys intensitat. El Banc Mundial ha advertit que la corrupció afecta el creixement d'un país i és un impediment important per al desenvolupament.

Per tant, una qüestió rellevant que ens hem de preguntar és si a les urnes els polítics corruptes són realment castigats. És raonable suposar que als països on funcionen sistemes democràtics hi ha nivells més baixos de corrupció en haver-hi més transparència i més sistemes de control polític. Nombrosos estudis econòmics i polítics demostren que els països amb sistemes democràtics avançats, basats en la competència entre partits, eleccions lliures, llibertat de premsa i un sistema judicial independent, tenen menys corrupció política. Un dels millors controls polítics el poden exercir els ciutadans quan acudeixen a les urnes, no reelegint els polítics si consideren que no en són mereixedors. I és a nivell municipal on es pot exercir millor el control mitjançant l'exercici del vot. Això és degut al fet que els ciutadans coneixen millor els polítics del govern local que els polítics de governs d'administracions superiors. A nivell local es coneixen millor les característiques personals dels polítics i l'entorn on exerceixen les seves funcions. A més, a nivell local molts casos de corrupció tenen a veure amb la regulació del sòl i l'urbanisme. Les conseqüències



NÚRIA BOSCH

CATEDRÀTICA D'ECONOMIA, UB

d'aquest tipus de corrupció són evidents, en la mesura que poden ser més fàcilment percebudes pels votants. Per tant, seria lògic que en les eleccions municipals fos on els ciutadans castiguessin més la corrupció política.

Tres professors de la Universitat de Barcelona (E. Costas, A. Solé i P. Sorribas) han realitzat un interessant estudi sobre com la corrupció política en els governs municipals es tradueix en els resultats electorals. Els casos de corrupció analitzats tenen a veure amb la regulació del sòl i l'urbanisme, conseqüència del recent boom en la construcció. L'escassetat de terrenys urbanitzables i, en general, les regulacions restrictives, conjuntament amb una gran demanda, permeten que els promotors tinguin incentius per subornar els polítics locals a canvi d'esmenes al pla urbanístic per permetre més construccions.

A partir d'una mostra d'uns 4.700 municipis de l'Estat analitzen com els casos de corrupció van afectar els resultats de les eleccions municipals dels anys 2003 i 2007. Del total de municipis analitzats, en 520 la premsa escrita va informar almenys d'un cas de corrupció

durant el període comprès entre el juny del 1999 i el maig del 2007. En total analitzen 5.144 notícies de corrupció en matèria urbanística. Hi ha casos que han aparegut reiteradament a la premsa escrita. Els resultats de l'anàlisi mostren que en les eleccions municipals del 2007 la pèrdua mitjana de vot després d'un escàndol de corrupció per al partit o partits involucrats va ser d'un 4%, i s'incrementa fins al 9% quan a la premsa ha tingut un ampli ressò. Si ens limitem als casos més seriosos de corrupció, la pèrdua de vots arriba al 12%. La influència és més reduïda en les eleccions del 2003. Això es deu al fet que els casos de corrupció arriben al seu moment àlgid el 2007.

Un aspecte interessant a destacar de l'anàlisi esmentada és el paper de la premsa. Com més cobertura informativa ha tingut en la premsa escrita el cas de corrupció, més incidència té en el vot, i els polítics corruptes es castiguen més severament. Es constata que la cobertura de la premsa estatal i regional és més efectiva que la de la premsa local, i els resultats suggereixen que el paper de la premsa en la lluita contra la corrupció és limitada als casos que només són d'interès per al públic regional o estatal.

En definitiva, si bé aquests resultats poden donar lloc a pensar que la corrupció només es castiga lleugerament, estan en línia amb altres estudis en què també s'han trobat resultats moderats, i de l'estudi se'n desprèn que el bon funcionament de la democràcia amb eleccions lliures i llibertat de premsa és una de les millors eines per lluitar contra aquesta problemàtica, independentment del fet que els casos de corrupció han de ser també penalitzats en els tribunals.

Les eleccions no són només un mecanisme per escollir els polítics, sinó també un instrument perquè els ciutadans puguin expressar el seu rebuig i la seva disconformitat amb la corrupció negant a certs polítics el privilegi de governar.

DANIDE

Les eleccions no només serveixen per escollir els polítics, també són una eina per rebutjar la corrupció municipal

